

Jesu, Moqali le Mophethi oa Tumelo

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Beke Ena Bala: *Ba-Heb.10:35-39, Ba-Roma 1:17, Ba-Heberu 11, Josh.2:9-11, Ba-Heb. 12:1-3.*

Teman'a Khopolo: “Re ntse re talimile Jesu, moqali le mophethi oa tumelo, ea mamelletseng sefapano ka baka la thabo eo a e beetsoeng, a sa kang a re letho ka lihlong, a ba a ea lula letsohong le letona la terone ea Molimo” (*Ba-Heberu 12:2*).

Ba-Heberu 11 le 12 li lokela e be ke likhaolo tse ratoang ka ho fetisisa tsa buka ena. Li hlalosa bophelo ba Bokreste e le lebelo leo re nang le kabelo ho lona kaofela ‘me leo bohle ba le tšepahallang ba tla amohela moqhaka. Hape li hlalosa ntoa ea topollo e le lebelo leo batho ba tumelo ba ba khale ba ileng ba tiisetse ho lona, , ho sa natse mahlomola, empa ha ba e-so fumane moputso.

‘Me ke hobane pale e fella ka rona, le rona, e seng bona feela. Re ketsahalo ea ho qetela. Sehlohlolo sa phehisano ena ke moo le rona re kenang le matha karolo ea rona ea lebelo, ‘me Jesu o lutse khoeleng letsohong le letona la Molimo. O re fa morolo le mohlala oa mapomelo oa kamoo lebelo le mathoang kateng. Ke paki ea mapomelo ea hore moputso ke oa ‘nete le hore ke moetelli ea re bulelang tsela (*Ba-Heb. 6:19, 20; Ba-Heb. 10:19-23*).

Ba-Heberu 11 e hlalosa hore tumelo ke ho tšepa litšepiso tsa Molimo, leha re. Thuto ena e nyakurela seo tuemlo e leng sona le kamoo e ka fumanehang kateng ka mehlala ea tse fetileng, haaholo e bile e le khubu, ka mohlala oa Jesu, “moqali le mophethi oa tumelo” (*Ba-Heb. 12:2*).

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 12 Tlhakubele.*

Ba Lokileng ba Tla Phela ka Tumelo

Bala Ba-Heberu 10:35–39. Molimo o re'ng ho rona litemaneng tsee?

Mamello ke bokhabane ba sechaba sa Molimo sa mehla ea bofelo, eo ha e le sieo ba tla sitoa ho fumana litšepiso (*Tšen. 13:10, Tšen. 14:12*). Hore ba tle ba mamelle, leha ho le joalo, balumeli ba lokela ho “tšoara ba tiee” tumelong ea bona (*Ba-Heb. 10:23, Ba-Heb. 4:14*). Pauluse o bontšitse hore moloko oa lefeelleng o sitiloe ho fumana tšepiso hobane ba ne ba se na tumelo (*Ba-Heb. 3:19*). Ba-Heberu e bontša balumeli hape ba le mathuleng a phethahatso ea litšepiso (*Ba-Heb. 9:28; Ba-Heb. 10:25, 36–38*) hape ba lokela ho sebelisa tumelo haeba ba batla ho fumana litšepiso (*Ba-Heb. 10:39*).

Pauluse o hlalisa chalimo ea hae ka tumelo ka qotsulo e hlahang ho Habakuke 2:2–4. Habakuke o ne a ile a botsa Molimo hore ke hobaneng a khutsetsa molotsana a metsa ea mo fetisang ka ho loka (*Hab. 1:12–17*). Moporofeta le sechaba sa habo ba ne ba hlirisoa; kahona, ba ne ba batla Molimo a nke khato. Molimo a araba, leha ho le joalo, ho ne ho na le nako e beiloeng ea hore tšepiso ea Hae e tle e phethoe, ‘me ho ne ho hlokeha ba eme (*Hab. 2:2–4*). Habakuke le sechaba sa habo, joalo ka rona, ba ne ba phela mahareng a nako ea litšepiso le ho phethoa ha tsona. Molaetsa oa Molimo o tsoela pele ho Ba-Heberu, “ ‘Ea tlang ho tla o tla hlaha; a ke ke a lieha’ ” (*Ba-Heb. 10:37; sheba le Hab. 2:3*).

Molaetsa ona o bua ka Jesu. Ke Eena ea lokileng, eo tumelo e leng sona ea kahlisang Molimo ‘me a fana ka bophelo (*Ba-Heb. 10:5–10*).

Hobaneng, joale, ha a ne a ka “lieha”? Ha a ka ke. O se a fetse a tlile ho tla re shoela (*Ba-Heb. 9:15–26*), ‘me o tla boela a tle hape ka nako e beiloeng (*Ba-Heb. 9:27, 28; Ba-Heb. 10:25*).

Molaetsa oa Molimo oa tsoela pele: “ ‘ea lokileng o tla phela ka tumelo’ ” (*Ba-Heb. 10:38*). Pauluse o bolela taba e tsoanang ho Ba-Roma 1:17 le Ba-Galata 3:11. Ba-Roma 1:16, 17 e e chabisa ka ho khetholloha hobane e hlalosa hore ho loka ha Molimo ho “ho koaholotsoe . . . ho tsoang tumelong ho isa tumelong.” Seo Pauluse a se bolelang ke hore botšepahi ba Molimo ho litšepiso tsa Hae ho tla pele, ‘me botšepahi ba Hae bo hlalisa, e le tholoana ea bona, tumelo ea rona le/ kapa botšepahi.

Joale, ereka ha Molimo o lutse o tšepaha litšepisong tsa Oona (*2 Tim. 2:13*), ba lokileng, e le karabelo ea botšepahi ba Molimo, ba tla lula ba tšepaha, le bona.

Hobaneng ho le bohlokoa ho eelloa hore tumelo ea rona e hlaha e le tholoana ea botšepahi ba Molimo le ho feptjoa ke bona? Re ka ithuta joang ho tšepa botšepahi ba Hae ho rona ka ho fetisa le litšepisong tseo a re etselitseng tsona?

Ka Tumelo Abrahamama

Ba-Heberu ha e hlalosa e re tumelo ke “tšepiso e tiileng ea lintho tse lebeletsoeng, ke pontšo e kholisang ea tse sa bonoeng” (*Ba-Heb. 11:1*). E be e fana ka lethathamo la batho ba tšepهيلeng nalaneng ea Iseraele bao e leng mehlala ea seo tumelo e leng sona, ‘me e bontša kamoo ba bonahalitseng tumelo eo ka mesebetsi.

Bala Ba-Heberu 11:1–19. “Linatla” tsee tsa tumelo li entse eng eo e leng mohlala oa tumelo ea bona? Liketso tsa bona li amana joang le pontšo e kholisang ea tse sa bonoeng?

Abrahama e ka ‘na ea ba ke eena motho oa bohlokoahali khaolong ena. Ketso ea ho qetela ea tumelo ea Abrahamama e fetisa tao e khethehileng ka sebopeho sa ‘nete tuemlo.

Ba-Heberu e bontša hore taelo ea Molimo ea hore Abrahamama a etse sehlabelo ka Isaaka e ne e bonahala e ka Molimo oa itoantša (*Ba-Heb. 11:17, 18*). Isaaka e ne e se eena feela mora oa Abrahamama. Ishmaele e ne e le letsibolo la Abrahamama, empa Molimo o ne a itse ho lokile hore Abrahamama a mamele kopo ea Sara ea ho leleka Ishmaele le ‘m’ae hobane Molimo o ne a tla ba hlokomela, le hobane peo ea Abrahamama e tla bitsoa ka Isaaka (*Gen. 21:12, 13*). *Khaolong e hlahlamang, leha ho le joalo, Molimo o kopa Abrahamama ho etsa sehlabelo ka Isaaka.* Taelo ea Molimo ho Genese 22 e ne e bonahala e loantšana le litšepiso tsa Molimo ho Genese 12–21.

Ba-Heberu e qeta ka hore Abrahamama o ile a rarolla leraba lena ka tsela e hlolang ka ho fihlela qeto ea hore Molimo o tla tsosa Isaaka bafung kamor’a hore a etse sehlabelo ka eena. Taba ena ea hlolla hobane ho ne ho so be le motho ea tsooang pele ho moo. Ho ne ho bonahala, leha ho le joalo, boiphihlelo ba Abrahamama le Molimo pele ho moo bo mo tataiselitse qetong eo. Ba-Heberu 11:12 e bolela hore Isaaka o ne a emotsoe ka matla a Molimo ka ea neng a “tšoana le ea seng a shoele [botsofali].” Pauluse o hlalosa hore ho sa natse hore e be Abrahamama o ne a “tšoana le ea seng a shoele,” le Sara a se na pelei, Abrahamama o ile a lumela “ka tšepo . . . ho se sebaka sa ho tšepa, hore o tla fetoha ntat’a lichaba tse ngata” hobane a ne a lumela Molimo “Molimo o phelisang ba shoeleng, o bitsang lintho tse sieo joalo ka hoja li le teng” (*Ba-Roma 4:17–20*). Joale, Abrahamama ho lokela hore e be o ile a lekanya hore haeba ka tsela e itseng Molimo o file Isaaka bophelo ho tsoa ho ba joalo ka bafu, a ka boela a etsa hape. Tataisong ea Molimo nakong e fetileng, Abrahamama o ile a bonela haufi seo A ka se etsang kamoso.

Hobaneng ha ho nahanisisa ka seo Molimo o se entseng nakong tse fetileng ho le bohlokoa ho boloka tumelo ea rona le ho mo tšepa hona joale?

Moshe: Ho Lumela ho Tse sa Bonoeng

Bala Ba-Heberu 11:20–28. Banna baa ba tumelo ba ile ba etsa eng? Liketso tsa bona li amana joang le tšepo le lintho tse sa bonoeng?

Moshe ke mohlala oa mantlha oa bobeli khaolong ena ea tumelo. Bophelo ba Moshe bo hlalisoa le ho koaloa ka liketso tse peli tsa ho hana taelo ea morena. Batsoali ba Moshe ba ile ba mo pata tlhahong ea hae, hobane “ha ba ka ba tšoha molao oa morena” (*Ba-Heb. 11:23*), hape Moshe a tloha Egepeta, “a sa tšabe bohale ba morena” (*Ba-Heb. 11:27*). Ketso e hlhelleltseng ka ho fetisisa ea Moshe e bile ea hore “o hanne ho bitsoa mora oa morali oa Faro” (*Ba-Heb. 11:24*). Ho bua ka ‘m’e oa Moshe ea mo thotseng e le “moralali oa Faro” e supa hore o ne e le mohlahlami boreneng hore e tlo ba eena Faro ea hlhlamang. Leha ho le joalo, Moshe, o ne a ikemiselitse ho sea monyetla oa ho ba ‘musi oa sechaba se matla ka ho fetisisa nakong eo e be ho e-na le hoo, e ba moetapele oa makhoba a neng a sa tsoa lokolloa—baphaphathehi ha e le hantle.

Bapisa Ba-Heberu 11:24–27 le Ba-Heberu 10:32–35. Ho tšoana pakeng tsa boemo ba babali ba Ba-Heberu ba pele le boiphihlelo ba Moshe e bile hofe?

Boholo ba Moshe e bile hore o tsebile ho bona ka ‘nq’ane ho litšepiso tsa morena oa Egepeta eaba o sheba ho tse sa bonoeng, ke hore, litšepiso tsa Molimo. Ba-Heberu e re taba kholo e bile hore Moshe o ne talimile “moputso” e seng maruo a Egepeta. Moputso ona ke o tšoanang le oo ho buuoang ka oona ho Ba-Heberu 10:35, oo Molimo a o tšepisitseng bohle ba lumelang ho Eena.

Mantsoe a Pauluse ha a bua ka qeto ea Moshe a ile a ama lipelo tsa babali ba hae ba pele ka matla. Ba ne ba nyefofoa ba rohakuoa ka lebaka la tumelo ea bona ho Kreste. Ba ne ba boetse ba hlirisitsoe ba lahlehetsoe le ke maruo a bona (*Ba-Heb. 10:32–34*). Ba bang ba ne ba le chankaneng (*Ba-Heb. 13:3*). Ka ho tšoana, Moshe o ile a khetha ho tšoenngoa le sechaba sa Molimo, a khetha ho jara mahlapa a amahanngoang le Kreste bakeng sa maruo a Egepeta hobane a ne a lumela hore moputso oa Kreste o fetisa ka boholo eng kapa eng eo Egepeta e ka mo neang eona.

Ke maima a fe ao u tobaneng le oona ka lebaka la tumelo ea hau? U ile a lokela ho tela eng ka baka la eona? Hobaneng ha, qetellong, moputso o lokela, leha u sitoa ho o bona hona joale?

Ka Tumelo Rahaba le ba Bang Kaofela

Bala Ba-Heberu 11:31 le Joshua 2:9–11. Hobaneng ha Rahaba, seotsoa sa mohedene, a kenelletse lenaneng la batho ba halalelang ba Bibeleng?

Rahaba ke ea sa lebellchang ho feta batho bohle bao re ba fumanang ho Ba-Heberu 11. Rahaba ke e mong oa basali ba babeli ba bitsitsoeng ka mabitso. Ke oa leshome lenaneng, ba pele e le bontat'a le bapatriareka ba Iseraele, e mong le e mong o ne a nkoa a lokile. Ha re fihla ho eena, re fumana hore ha se mosali feela ebile ke molichaba oa seotsoa.

Taba e makatsang ka ho fetisisa ke hore o hlahella e le 'mokotaba ho ea sehlohlolong sa khaolo. Lenane lena le hlophisitsoe ka tsela e ikhethang. Selelekela ka 'ngoe se qala ka mantsoe a phetakoang a hore "ka tumelo." Moralo o bobebe ke hore "Ka tumelo Mang-mang a etsa ka-hore-le-ka-hore" kapa "Ka tumelo ha etsahala ka-hore-le-hore ho Mang-mang." Moralo ona oa phetako o eketsa tebello ka ho 'mali ea ho utloa sehlohlolo sa hore "*Ka tumelo Joshua a etella pele sechaba ho ea lefatšeng la pallo.*"

Empa seo ha se se boleloang ke temana. Ho na le hoo, Joshua o tloloa holimo, 'me seotsoa se nka sebaka sa hae. Kamor'a hore ho buuo ka Rahaba, moralo oa phetako o emisa khekhenene ka " 'Me nka eketsa ka bolela life?" (*Ba-Heb. 11:32*). E be, Pauluse o phakisa a thathamisa mabitso a mang le liketsahalo tseo a sa li hlaloseng ka bophara.

Peo ea Rahaba ea tumelo e bile hore o ile a utloa, a lumela, a latela, leha a ne a sa bone. Ha a ka a bona likotlo tsa Egepete, kapa topollo leoatleng le lefubelu, kapa metsi a phalla ho tsoa lefikeng, kapa bohobe bo theoha leholimong; feela, a lumela. E ne e le mohlala o motle bakeng sa babali ba Ba-heberu, ba neng ba sa ka ba utloa Jesu ha a ruta kapa hona ho mo bona a etsa mohlolo, le bakeng sa rona hape, ba sa kang ba bona leha e le letho la lintho tseo.

"Rahaba e ne e le seotsoa se neng se lula holima lerako la Jeriko. O ile a pata lihloela tse peli tsa ba-Iseraele tse neng li rometsoe ho ea hloela naha, ka lebaka la mosa oa hae ho bona, le boipolelo ba tumelo ea hae ho Molimo, lihloela tsa tšepisa hore bophelo ba Rahaba le ba lelapa la hae bo tla lesoa ha ho hlaseloa Jeriko."—Selelekela sa Rahaba se fumanang ho *Daughters of God*, leq. 35.

Joale Pauluse o tsoela pele (*Ba-Heb. 11:35–38*) ka lethathamano la mathata ao bongata bo ileng ba tobana le oona. Poleloana "ba hana ho lokolloa" (*Ba-Heb. 11:35*) e tsoaela hore ba ne ba na le monyetla oa ho phonyoha empa ba khetha ho se etse joalo, kahobane ba ne ba talimile moputso oa Molimo.

Leha re sa ka ra bona leha e le 'ngoe ea lintho tseo li etsahala (tlholeho ea matsatsi a tšeletse, Phallo, sefapano sa Krete), hobaneng ha re na le mabaka a mangata ha kaale a ho lumela tseo ba li entseng?

Jesu, Moqali le Mophethi oa Tumelo ea Rona

Bala Ba-Heberu 12:1–3. Litemana tsee li re laela ho etsa eng?

Sehlohlole sa pontšo ea tumelo se fihleloa ha ho buuo a ka Jesu ho Ba-Heberu 12. Pauluse o qalile lengolo lena ka Jesu, eo e leng “ea tlang ho tla” ‘me ea “se nang ho lieha” (*Ba-Heb. 10:37*), ‘me Pauluse o qetella ka Jesu “mophethi” oa tumelo ea rona (*Ba-Heb. 12:2*). Jesu ke “moqali le mophethi oa tumelo.” Sena se bolela hore Jesu ke Eena a etsang hore tumelo e be teng hape ke mohlala o phelang oa seo bophelo ba tumelo bo leng sona. Tumelo e fihletse tlhaloso ea eona e phethehileng ho Jesu.

Jesu ke “mothehi” (kapa “moqali,” kapa “pulamaliboho”) oa tumelo ea rona bonyane ka meelelo e meraro.

Oa pele, ke eena feela ea qetileng lebelo ka botlalo ba lona. Ba bang bao ho buuoeng ka bona khaolong e tlang pele ha ba e-so fihlele pakana ea bona (*Ba-Heb. 11:39, 40*). Jesu, Eena, o kene phomolong ea Molimo leholimong ‘me o lutse letsohong le letona la Ntate. Rona, hammoho le bana ba bang, re tla busa hammoho le Jesu kamoso (*Tšen. 20:4*).

Oa bobeli, E feela e bile bophelo bo phethehileng ba Jesu bo entseng hore bana ba bang ba tsebe ho matha lebelo la bona (*Ba-Heb. 10:5–14*). Haeba Jesu a ne a sa ka a tla, lebelo la e mong le e mong le ka be le fetohile lefeela.

Qetellong, Jesu ke Eena lebaka leo re nang le tumelo. E le ea mong le Molimo, o bontšitse botšepahi ba Molimo ho rona. Molimo ha oa ka oa tela malekeng a Oona a ho re lopolla, ‘me ke ka hona re tla fihlela moputsong qetellong haeba re sa tele. Jesu o mathile ka mamello ‘me a lula a tšepahile, leha rona re ne re hloka tumelo (*2 Tim. 2:13*). Tumelo ea rona empa e le karabelo ea botšepahi ba Hae feela.

Qetellong, Jesu ke “mophethi” oa tumelo hobane o fane ka mohlala o phethehileng oa kamoo lebelo la tumelo le mathoang kateng. O mathile joang? O ile a tela boima bohle ka ho tela tsohle bakeng sa rona (*Ba-Fil. 2:5–8*). Ha a ka a etsa sebe, le ka mohla o le mong. Jesu o ile a tsepamisa mahlo a Hae moputsong ka thata, e leng thabo eo a neng a e beetsoe, e leng ea ho bona leloko la botho le lopolloa ka mohau oa Hae. Kahona, a mamella khanyetso le tilheketsetso; a se ke a re letho ka lihlong tsa sefapano (*Ba-Heb. 12:2, 3*).

Joale ke nako ea rona ea ho matha. Leha re ka ke ra fihlela se entsoeng ke Jesu ka matla a rona, re na le mohlala oa Hae o phethehileng kapele ho eona, kahona, ka tumelo ho Eena, hape re ntse re talimile ho Eena (joalo ka ba bang ba bileng pele ho rona), re hatele pele ka tumelo, re ntse re tšepile litšepiso tsa Hae tsa moputso o moholo.

Ho Ithuta Haholoanyane: “U bile oa Kreste ka *tumelo*, ‘me ka tumelo u loketse ho hola ho Eena—ka ho *fana* le ho nka. U lokela ho fana ka tsohle,—pele ea hau, thato ea hau, bosebeletsi ba hau—ineele ho Eena ho mo utloa litaelo tsohle tsa Hae; ‘me u lokela ho *nka* tsohle—Kreste, botlalo ba tlhohonlofatso eohle, a lule ka pelong ea hau, e be Eena matla a hau, ho loka ha hau, mothusi oa hau oa ka mehla le mehla—hore a u nee matla a ho utloa.”—Ellen G. White, *Steps to Christ*, leq. 70.

“Molimo ha ho mohla a re laelang ho lumela, a sa re fa bopaki bo lekaneng boo tumelo ea rona e ka itšetlehang ka bona. Boteng ba Hae, semelo sa Hae, bonnete ba Lentsoe la Hae, li tiisitsoe tsohle ka bopaki bo utloahalang kelellong tsa rona; ‘me bopaki bona bo bongata. Feela Molimo ha a so tlose monyetla oa ho belaela. Tumelo ea rona e lokela e itšetlehe holima bopaki, e se pontšahatso. Ba batlang ho belaela ba tla fumana monyetla o joalo; ha ba lakatsang ho tseba ‘nete e le kannete ba tla fumana bopaki bo bongata boo ba ka tšetlehang tumelo ea bona holim’a bona.

“Ha ho ka moo likelello tse fellang li ka utloisisang semelo leha e le mesebetsi ea Rabosafeleng. Ho kelello e bohlae ka ho fetisisa, e rutehileng ka ho fetisisa, Eo ea halalelang o lokela a ‘na lule e le sephiri. ‘Na u ka fihlela litaba tse tebileng tsa Molimo na? Na u ka utloisisa bophethehi ba ea matla ‘ohle na? Bo phahame joalo ka leholimo; u ka etsa’ng? Bo tebile ho fetisa nqalo ea bafu: u ka tseba’ng?’ Jobo 11:7, 8.”—Ellen G. White, *Steps to Christ*, leq. 105.

Lipotso tsa Puisano:

❶ Morutehi e mong oa Mokreste oa pele koana o kile a ngola: *Credo utintelligam*, se-Latin se reng “Ke lumela hore ke tle ke tsebe.” Ba-Heberu 11:3 e re “ka tumelo re[a] tseba.” Kamano ke efe mahareng a tumelo le tsebo? Hobaneng ha kamehla tumelo e tla pele ho tsebo? Ke hore, hobaneng ha ka nako tse ling re lokela ho nanabela ka tumelo ho seo, bonyane pele, re sa se tseheng, e be hamorao tsebo e ba teng?

❷ Lentsoe la se-Gerike *pistis* le bolela ka bobeli “tumelo” le “botšepahi.” Hobaneng ha meelo ka bobeli e le bohlokoa ha u batla ho utloisisa se boleloang ke ho phela ka “tumelo?” Batho ba hlahang ho Ba-Heberu 11 ba bontšitse, botšepahi ba bona, bonnete ba tumelo ea bona joang? Re ka etsa joalo ka bona joang?

❸ Leha re utloisisa hore tumelo ke mpho ea Molimo (*Ba-Roma 12:3*), re na le kabelo e fe, haeba e teng, ho amoheleng le ho bolokeng mpho eo?